

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2017. gada 22. maijā
(OR. en)

XT 21016/17
ADD 1 REV 2

BXT 24

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
K-jas dok. Nr.:	21009/17 BXT 16 ADD 1
Temats:	PIELIKUMS Padomes Lēmumam (ES, Euratom) 2017/..., ar ko pilnvaro sākt sarunas ar Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti par līgumu, kurā nosaka tās izstāšanās kārtību no Eiropas Savienības – Norādes sarunām par līgumu ar Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti, kurā nosaka tās izstāšanās kārtību no Eiropas Savienības

---

Norādes sarunām par līgumu ar Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti, kurā nosaka tās izstāšanās kārtību no Eiropas Savienības

I. IZSTĀŠANĀS LĪGUMA MĒRKIS

1. Pēc Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes (turpmāk "Apvienotā Karaliste") paziņojuma par tās nodomu izstāties no Eiropas Savienības Savienība risina sarunas un noslēdz izstāšanās līgumu ar Apvienoto Karalisti saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 50. pantu ("līgums").
2. Līgumā tiks noteikta Apvienotās Karalistes izstāšanās kārtība, ņemot vērā tās turpmākās attiecības ar Savienību.
3. Līguma galvenais mērķis ir nodrošināt Apvienotās Karalistes sakārtotu izstāšanos no Eiropas Savienības un no Eiropas Atomenerģijas kopienas. Šajās sarunu norādēs termins "Savienība" nozīmē Eiropas Savienību, kas dibināta ar Līgumu par Eiropas Savienību un Līgumu par Eiropas Savienības darbību, un/vai – attiecīgā gadījumā – Eiropas Atomenerģijas kopienu, kas dibināta ar Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu.
4. Sarunas par līgumu tiks risinātas, ņemot vērā Eiropadomes nostādnes un saskaņā ar sarunu norādēm. Sarunu norādes pamatojas uz Eiropadomes nostādnēm, raksturojot Savienības nostājas izstāšanās sarunām un pilnībā ievērojot nostādnēs izvirzītos mērķus, principus un nostājas. Sarunu norādes sarunu gaitā var grozīt un papildināt pēc vajadzības, jo īpaši, lai ņemtu vērā izmaiņas Eiropadomes nostādnēs.

II. LĪGUMA BŪTĪBA UN DARBĪBAS JOMA

5. Sarunas par līgumu risinās un to noslēgs Savienība. Šajā sakarā Līguma par Eiropas Savienību 50. pants Savienībai piešķir izņēmuma horizontālo kompetenci šajā līgumā izskatīt visus tos jautājumus, kas vajadzīgi, lai kārtotu izstāšanos. Šī izņēmuma kompetence ir vienreizēja un attiecas tikai uz izstāšanās no Savienības kārtošanu. Tas, ka Savienība īsteno šo īpašo kompetenci līgumā, nekādi neietekmēs kompetenču sadalījumu starp Savienību un dalībvalstīm attiecībā uz jebkādu turpmāku instrumentu pieņemšanu attiecīgajās jomās.
6. Līgumā būtu jāatgādina, ka Savienības tiesību akti (tostarp visi primārie tiesību akti, jo īpaši Līgums par Eiropas Savienību, Līgums par Eiropas Savienības darbību, pievienošanās līgumi un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgums, kā arī sekundārie tiesību akti un starptautiskie nolīgumi) Apvienotajai Karalistei vairs nav saistoši no dienas, kad stājas spēkā izstāšanās līgums ("izstāšanās diena").
7. Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 50. pantu un Eiropadomes nostādnēm līgumā būtu arī jāatgādina, ka Savienības tiesību akti no izstāšanās dienas vairs nav saistoši tām aizjūras zemēm un teritorijām, kuras uztur īpašas attiecības ar Apvienoto Karalisti ¹, un tām Eiropas teritorijām, par kuru ārējām attiecībām ir atbildīga Apvienotā Karaliste un uz kurām Līgumi attiecas saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 355. pantu. Attiecībā uz izstāšanās līguma un turpmākā satvara teritoriālo darbības jomu sarunu norādēs būtu pilnībā jāievēro Eiropadomes nostādņu 4. un 24. punkts.

---

¹ Uzskaitītas Līguma par Eiropas Savienības darbību II pielikuma pēdējos divpadsmit ievilkumos.

8. Līgumā būtu jānosaka izstāšanās diena, kas ir vēlākais 2019. gada 30. martā plkst. 00.00 (pēc Briseles laika), ja vien Eiropadome, vienojoties ar Apvienoto Karalisti, vienprātīgi nenolemj šo laikposmu pagarināt saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 50. panta 3. punktu. Apvienotā Karaliste no izstāšanās dienas kļūs par trešo valsti.

III. ŠO SARUNU NORĀŽU NOLŪKS UN TVĒRUMS

9. Eiropadomes nostādnēs ir noteikta divu posmu pieeja sarunām. Pirmajā posmā mērķis būs:
- nodrošināt pēc iespējas lielāku skaidrību un juridisko noteiktību pilsoņiem, uzņēmumiem, ieinteresētajām personām un starptautiskajiem partneriem attiecībā uz tūlītējām sekām, ko radīs Apvienotās Karalistes izstāšanās no Savienības;
  - nokārtot Apvienotās Karalistes atšķetināšanu no Savienības un no visām tiesībām un pienākumiem, kas Apvienotajai Karalistei izriet no saistībām, ko tā uzņēmusies kā dalībvalsts.
10. Šis sarunu norāžu kopums ir paredzēts pirmajam sarunu posmam. Saskaņā ar mērķi, ko Eiropadome noteikusi pirmajam sarunu posmam, šajās sarunu norādēs par prioritāriem ir noteikti daži jautājumi, par kuriem šajā posmā ir konstatēts, ka tie ir vajadzīgi, lai nodrošinātu Apvienotās Karalistes sakārtotu izstāšanos no Savienības. Citi jautājumi, kas nav ietverti šajā sarunu norāžu kopumā, piemēram, pakalpojumi, būs daļa no turpmākiem sarunu norāžu kopumiem.

11. Sarunu pirmā prioritāte ir aizsargāt 27 ES dalībvalstu pilsoņu un viņu ģimeņu statusu un tiesības Apvienotajā Karalistē un Apvienotās Karalistes pilsoņu un viņu ģimeņu statusu un tiesības 27 ES dalībvalstīs, jo tas tieši skar lielu skaitu cilvēku un izstāšanās atstāj uz viņiem nopietnas sekas. Līgumā būtu jāparedz efektīvas, izpildāmas, nediskriminējošas un visaptverošas garantijas, kas vajadzīgas, lai nodrošinātu šo pilsoņu tiesības, tostarp tiesības iegūt pastāvīgu uzturēšanos pēc piecu gadu nepārtrauktas likumīgas uzturēšanās un ar to saistītās tiesības.
12. Lai nodrošinātu Apvienotās Karalistes sakārtotu izstāšanos no Savienības, ir jānokārto finanšu saistības, kas izriet no visa Apvienotās Karalistes dalības laikposma Savienībā. Tādējādi pirmajā sarunu posmā ir jānosaka metodika finansiālam norēķinam, kura pamatā ir III.2. iedaļā izklāstītie principi.
13. Šajā posmā ir konstatēts, ka līgumā būtu jāprecizē situācija attiecībā uz precēm, kas laistas tirgū pirms izstāšanās dienas, kā arī uz III.3. iedaļā uzskaitītajām notiekošajām procedūrām, tostarp tiesu iestāžu sadarbības procesiem civillietās, komercietās un krimināllietās, kā arī administratīvajām un tiesībsardzības sadarbības procedūrām.

14. Saskaņā ar Eiropadomes nostādnēm Savienība ir apņēmusies arī turpmāk atbalstīt mieru, stabilitāti un samierināšanu Īrijas salā. Nekam līgumā nebūtu jāapdraud mērķi un saistības, ko visās tās daļās paredz Lielās piektdienas vienošanās un ar to saistītie īstenošanas nolīgumi; ņemot vērā unikālos apstākļus un grūtības Īrijas salā, būs nepieciešami elastīgi un radoši risinājumi. Sarunu mērķim jo īpaši vajadzētu būt izvairīties no stingras robežas izveidošanas Īrijas salā, vienlaikus ievērojot Savienības tiesiskās kārtības integritāti. Būtu pilnībā jāņem vērā tas, ka Īrijas pilsoņiem, kas dzīvo Ziemeļīrijā, arī turpmāk būs ES pilsoņu tiesības. Būtu jāatzīst tie esošie divpusējie nolīgumi un vienošanās starp Īriju un Apvienoto Karalisti, piemēram, kopīgā ceļošanas telpa, kuri ir saskaņā ar ES tiesību aktiem. Līgumā būtu jārisina arī jautājumi, kas izriet no Īrijas unikālā ģeogrāfiskā novietojuma, tostarp preču tranzīts (uz Īriju un no Īrijas caur Apvienoto Karalisti). Šie jautājumi tiks risināti atbilstīgi Eiropadomes nostādnēs paredzētajai pieejai.
15. Saskaņā ar Eiropadomes nostādnēm Savienībai būtu jāvienojas ar Apvienoto Karalisti par kārtību attiecībā uz Apvienotās Karalistes Suverēnajām bāzu teritorijām Kiprā un šajā sakarā būtu jāatzīst tie divpusējie nolīgumi un vienošanās starp Kipras Republiku un Apvienoto Karalisti, kuri ir saderīgi ar Savienības tiesību aktiem, ņemot vērā Pievienošanās akta 3. protokolu ¹, 1960. gada Izveides līgumu un ar to saistīto Notu apmaiņu, jo īpaši attiecībā uz to Savienības pilsoņu tiesību un interešu aizsardzību, kuri dzīvo vai strādā Suverēnajās bāzu teritorijās.
16. Līgumam būtu jānodrošina nepieciešamā Savienības interešu aizsardzība Apvienotajā Karalistē.

---

¹ Akts par Čehijas Republikas, Igaunijas Republikas, Kipras Republikas, Latvijas Republikas, Lietuvas Republikas, Ungārijas Republikas, Maltas Republikas, Polijas Republikas, Slovēnijas Republikas un Slovākijas Republikas pievienošanās nosacījumiem un pielāgojumiem līgumos, kas ir Eiropas Savienības pamatā – Protokols Nr. 3 par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes Suverēnajām bāzu teritorijām Kiprā, OV L 236, 23.9.2003., 940.–944. lpp.

17. Līgumā būtu jāietver noteikumi par līguma vispārējo pārvaldību. Šādos noteikumos jāietver efektīvi izpildes un strīdu izšķiršanas mehānismi, kas pilnībā ievēro Savienības un tās tiesiskās kārtības autonomiju, tostarp Eiropas Savienības Tiesas lomu, lai garantētu līgumā paredzēto saistību efektīvu īstenošanu, kā arī jāparedz atbilstoša institucionālā kārtība, kas ļautu pieņemt pasākumus, lai risinātu līgumā neparedzētas situācijas, un iestrādāt līgumā Savienības tiesību aktu turpmākus grozījumus.
18. Turklāt saskaņā ar Eiropadomes nostādnēm pirmajā sarunu posmā, cik drīz vien praktiski iespējams, būtu jāsāk konstruktīvs dialogs ar Apvienoto Karalisti par iespējamu kopīgu pieeju attiecībā uz trešām partnervalstīm, starptautiskām organizācijām un konvencijām saistībā ar starptautiskajām saistībām, ko Apvienotā Karaliste uzņēmusies pirms izstāšanās dienas un kas tai paliek saistošas, kā arī par metodi, ar ko nodrošina, ka Apvienotā Karaliste pilda šīs saistības.
19. Tiklīdz Eiropadome nolems, ka ir panākts pietiekams progress, lai varētu sākt sarunu otro posmu, tiks sagatavoti jauni sarunu norāžu kopumi. Šajā kontekstā – ciktāl tas ir nepieciešams un juridiski iespējams – minētajos turpmākajos sarunu norāžu kopumos, ņemot vērā panākto progresu, tiks ietverti jautājumi, uz kuriem būtu jāattiecina pārejas kārtība (t. i., pagaidu risinājumi ar mērķi panākt paredzamo satvaru turpmākajām attiecībām) un kuri ir Savienības interesēs. Jebkādai šādai pārejas kārtībai ir jābūt skaidri definētai, ierobežotai laikā un ar efektīviem izpildes mehānismiem. Ja tiktu apsvērts, ka uz noteiktu laiku pagarina Savienības *acquis* spēkā esamību, būtu jāpiemēro esošie Savienības regulatīvie, budžeta, uzraudzības, tiesu un izpildes instrumenti un struktūras. Šāda pieeja ļaus efektīvi sadalīt ierobežoto laiku, kas Līguma par Eiropas Savienību 50. pantā paredzēts līguma noslēgšanai, izvairoties no viena un tā paša jautājuma vairākkārtējas risināšanas dažādos sarunu posmos.

III.1. PILSONU TIESĪBAS

20. Līgumam būtu jāaizsargā statuss un tiesības, kas izriet no Savienības tiesību aktiem izstāšanās dienā, tostarp tiesības, kuras tiks izmantotas vēlāk (piemēram, ar vecuma pensijām saistītās tiesības), kā arī tiesības, kas ir ieguves procesā, tostarp iespēja iegūt tās saskaņā ar pašreizējiem noteikumiem pēc izstāšanās dienas (piemēram, pastāvīgas uzturēšanās tiesības pēc piecu gadu nepārtrauktas likumīgas uzturēšanās, kas sākās pirms izstāšanās dienas). Tam būtu jāattiecas gan uz 27 ES dalībvalstu pilsoņiem, kuri dzīvo (vai ir dzīvojuši) un/vai strādā (vai ir strādājuši) Apvienotajā Karalistē, gan uz Apvienotās Karalistes pilsoņiem, kuri dzīvo (vai ir dzīvojuši) un/vai strādā (vai ir strādājuši) kādā no 27 ES dalībvalstīm. Šādām garantijām līgumā vajadzētu būt abpusējām un balstītām uz principu, kas paredz vienlīdzīgu attieksmi 27 ES dalībvalstu pilsoņu starpā un vienlīdzīgu attieksmi pret 27 ES dalībvalstu pilsoņiem salīdzinājumā ar Apvienotās Karalistes pilsoņiem, kā tas paredzēts attiecīgajā Savienības *acquis*. Minētās tiesības būtu jāaizsargā kā tieši izpildāmas iegūtās tiesības visā attiecīgo personu dzīves laikā. Pilsoņiem vajadzētu spēt īstenot savas tiesības, izmantojot raitas un vienkāršas administratīvās procedūras.
21. Līgumā būtu jāietver vismaz šādi elementi.
- a) **To personu definīcija, uz kurām attiecas šīs tiesības:** darbības jomai attiecībā uz personām vajadzētu būt tādai pašai kā Direktīvā 2004/38 (gan ekonomiski aktīvās personas, t. i., darba ņēmēji un pašnodarbinātās personas, gan arī studenti un citas ekonomiski neaktīvās personas, kuras pirms izstāšanās dienas ir uzturējušās Apvienotajā Karalistē vai 27 ES dalībvalstīs, un viņu ģimenes locekļi, kuri tos pavada vai pārceļas kopā ar tiem jebkurā laikā pirms vai pēc izstāšanās dienas). Turklāt darbības jomā attiecībā uz personām būtu jāietver personas, uz kurām attiecas Regula Nr. 883/2004, tostarp pierobežas darba ņēmēji un viņu ģimenes locekļi neatkarīgi no viņu dzīvesvietas.

- b) **Aizsargājamo tiesību definīcija:** šajā definīcijā būtu jāietver vismaz šādas tiesības:
- i) uzturēšanās tiesības un brīvas pārvietošanās tiesības, kas izriet no Līguma par Eiropas Savienības darbību 18., 21., 45. un 49. panta un ir noteiktas Direktīvā 2004/38 (ietver, *inter alia*, pastāvīgas uzturēšanās tiesības pēc piecu gadu nepārtrauktas likumīgas uzturēšanās un tiesības attiecībā uz piekļuvi veselības aprūpei), un noteikumi, kas attiecas uz minētajām tiesībām; visiem dokumentiem, ko izdod attiecībā uz uzturēšanās tiesībām (piemēram, reģistrācijas apliecības, uzturēšanās atļaujas vai apliecinājoši dokumenti), vajadzētu būt deklaratīva rakstura, un tie būtu jāizdod, izmantojot vienkāršu un ātru procedūru, vai nu bez maksas, vai arī par maksu, kas nav lielāka par to, ko attiecīgās valsts valstspiederīgie maksā par līdzīgu dokumentu izdošanu;
  - ii) tiesības un pienākumi, kas noteikti Regulā Nr. 883/2004 par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu un Regulā Nr. 987/2009, ar kuru īsteno Regulu Nr. 883/2004, (tostarp abu regulu turpmākos grozījumos) un attiecas uz, *inter alia*, tiesībām uz summēšanu, pabalstu pārvešanu un vienu piemērojamo tiesību aktu principu attiecībā uz visiem jautājumiem, kuriem piemēro minētās regulas;
  - iii) tiesības, kas noteiktas Regulā Nr. 492/2011 par darba ņēmēju brīvu pārvietošanos Savienībā (piemēram, piekļuve darba tirgum, tiesības strādāt, sociālās un nodokļu priekšrocības, izglītība, mājoklis, kolektīvās tiesības, kā arī darba ņēmēju ģimenes locekļu tiesības tikt uzņemtiem vispārējās izglītības, mācekļa un profesionālās izglītības programmās ar tādiem pašiem nosacījumiem kā uzņēmējas valsts valstspiederīgajiem);
  - iv) tiesības sākt un izvērst darbības kā pašnodarbinātām personām, kas izriet no Līguma par Eiropas Savienības darbību 49. panta.

22. Juridiskās noteiktības nolūkos līgumam būtu jānodrošina, ka Apvienotajā Karalistē un 27 ES dalībvalstīs saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, kas ir piemērojami pirms izstāšanās dienas, tiek aizsargātas atzītas profesionālās kvalifikācijas (diplomi, apliecības un citi oficiāli kvalifikācijas apliecinājuma dokumenti), kas pirms minētās dienas iegūtas kādā no Savienības dalībvalstīm. Līgumā būtu arī jānodrošina, ka arī pēc izstāšanās dienas joprojām tiek atzītas profesionālās kvalifikācijas (diplomi, apliecības vai citi oficiāli kvalifikācijas apliecinājuma dokumenti), kas iegūtas trešā valstī un pirms izstāšanās dienas bijušas atzītas kādā no Savienības dalībvalstīm saskaņā ar Savienības tiesību aktu noteikumiem, kas bijuši piemērojami pirms minētās dienas. Tajā būtu arī jāparedz kārtība attiecībā uz atzīšanas procedūrām, kuras vēl notiek izstāšanās dienā.

III.2. FINANSIĀLS NORĒĶINS

23. Ar vienotu finansiālu norēķinu – ietverot jautājumus, kas izriet no daudzgadu finanšu shēmas, kā arī tos, kas saistīti ar Eiropas Investīciju banku (EIB), Eiropas Attīstības fondu (EAF) un Eiropas Centrālo banku (ECB) – būtu jānodrošina, ka gan Savienība, gan Apvienotā Karaliste ievēro pienākumus, kuri izriet no visa Apvienotās Karalistes dalības laikposma Savienībā. Sarunas saistībā ar finansiālā norēķina metodiku būtu jābalsta uz turpmāk minētajiem principiem.

24. Vajadzētu būt vienotam finansiālam norēķinam, kas attiecas uz:
- Savienības budžetu;
  - Apvienotās Karalistes dalības izbeigšanu visās struktūrās vai iestādēs, kas izveidotas ar Līgumiem ¹ (piemēram, Eiropas Investīciju banka, Eiropas Centrālā banka ²);
  - Apvienotās Karalistes dalību konkrētos fondos un mehānismos, kas saistīti ar Savienības politiku (piemēram, Eiropas Attīstības fonds un Bēgļu atbalsta mehānisms Turcijā).
25. Šim vienotajam finansiālajam norēķinam vajadzētu būt balstītam uz principu, ka Apvienotajai Karalistei ir jāpilda sava daļa visu to pienākumu finansēšanā, kurus tā uzņēmas, kamēr bija Savienības dalībvalsts.
26. Saskaņā ar Eiropadomes nostādņu 10. punktu tajos ietilpst pienākumi, kas izriet no daudzgadu finanšu shēmām, saistības, tostarp pensijas un iespējamās saistības, un jebkādi citi pienākumi, kas izriet no pamataкта Finanšu regulas ³ 54. panta nozīmē. Turklāt Apvienotajai Karalistei būtu pilnībā jāsedz ar izstāšanās procesu saistītās īpašās izmaksas, piemēram, par aģentūru vai citu Savienības struktūru pārvietošanu.

---

¹ Tas neskar attiecīgajām iestādēm vai struktūrām paredzētās tiesību aktos noteiktās prasības, kas izriet konkrēti no attiecīgajiem Līgumu protokoliem.

² Saskaņā ar Līgumiem pievienotā 4. protokola 47. pantu Lēmumā ECB/2010/28 (2010. gada 13. decembris) par to, kā ārpus eurozonas nacionālās centrālās bankas apmaksā Eiropas Centrālās bankas kapitālu (2011/22/ES), ir noteikts parakstītā un samaksātā ECB kapitāla apmērs un veids attiecībā uz Anglijas Bankas daļu. Samaksātais kapitāls ir iemaksa Eiropas Centrālās bankas darbības izmaksu segšanai.

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (2012. gada 25. oktobris) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, un par Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 atcelšanu, OV L 298, 26.10.2012., 1.–96. lpp.

27. Aprēķina metodē būtu jāizmanto summas no attiecīgajiem pamataktiem (tostarp atsauces summas), finanšu plānošanas un oficiālajiem konsolidētajiem gada pārskatiem, vajadzības gadījumā papildus izmantojot starpposma pārskatus, kurus revidējusi Eiropas Revīzijas palāta. Minētie pienākumi būtu jāizsaka euro.
28. Pamatojoties uz minēto, Apvienotās Karalistes pienākumu pret Savienības budžetu un fondiem aprēķina metode būtu jābalsta uz Pašu resursu lēmumu ¹ visos tā aspektos un tajā būtu jāņem vērā iepriekšējie dati par tās finansējuma daļu pirms izstāšanās dienas.
29. Būtu jāvienojas par maksājumu veikšanas kārtību, lai mazinātu izstāšanās ietekmi uz Savienības budžetu un uz tās dalībvalstīm.
30. Tāpēc līgumā būtu jāietver:
  - a) aprēķins par visiem pienākumiem, kas Apvienotajai Karalistei ir jāpilda, lai nokārtotu savas finanšu saistības pret Savienības budžetu, visām iestādēm vai struktūrām, kas izveidotas ar Līgumiem, un citi jautājumi ar finansiālu ietekmi. Uz aprēķinātajiem pienākumiem var attiekties ierobežotas turpmākas tehniskas korekcijas;
  - b) Apvienotās Karalistes veicamo maksājumu grafiks un šo maksājumu veikšanas praktiskā kārtība;

---

¹ Padomes Lēmums (2014/335/ES, *Euratom*) (2014. gada 26. maijs) par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu, OV L 168, 7.6.2014., 105.–111. lpp.

- c) pārejas noteikumi, ar ko nodrošina, ka Komisija (vai vajadzības gadījumā cita struktūra, kas ir atbildīga saskaņā ar Savienības tiesību aktiem pirms izstāšanās dienas), Eiropas Parlaments, Revīzijas palāta un *OLAF* veic kontroli un ka Eiropas Savienības Tiesai ir pilnvaras spriest par agrākiem maksājumiem / iekasēšanas rīkojumiem Apvienotās Karalistes saņēmējiem un par Apvienotās Karalistes saņēmējiem izmaksātiem jebkādiem maksājumiem pēc izstāšanās dienas, lai izpildītu visas juridiskās saistības (tostarp iespējamus aizdevumus), kuras ir atļāvusi atbildīgā struktūra pirms izstāšanās dienas;
- d) iespējama kārtība attiecībā uz juridiskām saistībām vai turpmākām juridiskām saistībām pret Apvienotās Karalistes saņēmējiem, kas noslēgtas pēc izstāšanās dienas (piemēram, attiecībā uz Apvienotās Karalistes saņēmēju maksājumu pārvaldības iestādēm);
- e) īpaši noteikumi, lai risinātu jautājumu par iespējamajām saistībām, ko savā budžetā uzņēmusies Savienība vai konkrētas iestādes vai struktūras, vai fondi (piemēram, saistības, kas saistītas ar Eiropas Investīciju bankas un Eiropas Investīciju fonda sniegtu finansējumu).

III.3. SITUĀCIJA ATTIECĪBĀ UZ TIRGŪ LAISTĀM PRECĒM UN UZ SAVIENĪBAS TIESĪBU AKTIEM BALSTĪTU PROCEDŪRU IZNĀKUMS

A. Preces, kas laistas tirgū saskaņā ar Savienības tiesību aktiem pirms izstāšanās dienas

31. Līgumam būtu jānodrošina, ka ikvienu preci, kas pirms izstāšanās dienas likumīgi laista vienotajā tirgū saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, pēc minētās dienas var joprojām darīt pieejamu tirgū vai nodot ekspluatācijā gan Apvienotajā Karalistē, gan 27 ES dalībvalstīs, ievērojot attiecīgajos Savienības tiesību aktos paredzētos nosacījumus, kas bijuši piemērojami pirms izstāšanās dienas. Citi jautājumi, piemēram, pakalpojumi, attiecībā uz kuriem varētu rasties vajadzība mazināt nenoteiktību vai izvairīties no juridiskā vakuuma, tiks skatīti nākamajā sarunu norāžu kopumā.

B. Notiekošā dalībvalstu tiesu iestāžu sadarbība civillietās, komerclietās un krimināllietās saskaņā ar Savienības tiesību aktiem

32. Līgumā būtu jāparedz kārtība attiecībā uz procesiem, kas saistīti ar tiesu iestāžu sadarbību civillietās, komerclietās un krimināllietās, ko reglamentē Savienības tiesību akti un kas notiek izstāšanās dienā. Līgumā jo īpaši būtu jānosaka, ka šādus procesus līdz to pabeigšanai joprojām reglamentē attiecīgie Savienības tiesību aktu noteikumi, kas bijuši piemērojami pirms izstāšanās dienas.
33. Attiecībā uz tiesu iestāžu sadarbību civillietās un komerclietās starp Apvienoto Karalisti un 27 ES dalībvalstīm līgumam būtu jānodrošina, ka pirms izstāšanās dienas pieņemto valsts tiesu nolēmumu atzīšanu un izpildi arī turpmāk reglamentē attiecīgie Savienības tiesību aktu noteikumi, kas bijuši piemērojami pirms izstāšanās dienas. Līgumam būtu arī jānodrošina, ka arī turpmāk tiek piemēroti Savienības tiesību aktu noteikumi, kas attiecas uz tiesas vietas izvēli un piemērojamo tiesību aktu izvēli, kas izdarīta pirms izstāšanās dienas.

C. Notiekošās administratīvās un tiesībaizsardzības sadarbības procedūras saskaņā ar Savienības tiesību aktiem

34. Līgumā būtu jāparedz kārtība attiecībā uz administratīvajām un tiesībaizsardzības sadarbības procedūrām, tostarp kontroli, ko reglamentē Savienības tiesību akti un kas notiek izstāšanās dienā. Šādai kārtībai būtu jo īpaši jānodrošina, ka minētos procesus līdz to pabeigšanai joprojām reglamentē attiecīgie Savienības tiesību aktu noteikumi, kas bijuši piemērojami pirms izstāšanās dienas. Būtu arī jāparedz noteikumi par iespējamu informācijas un datu izmantošanu tiesībaizsardzības iestāžu veiktās izmeklēšanās un kriminālprocesos, kas notiek izstāšanās dienā. Tiem būtu jāattiecas gan uz informāciju un datiem, kurus no 27 ES dalībvalstu vai Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām ir saņēmusi vai tur Apvienotā Karaliste, gan uz informāciju un datiem, kurus no Apvienotās Karalistes ir saņēmušas vai tur 27 ES dalībvalstis vai Savienības iestādes, struktūras, biroji un aģentūras. Tiem būtu jāietver noteikumi par personas datu aizsardzību un klasificētu informāciju, tostarp datiem par drošību.

D. Notiekošie Savienības tiesas un administratīvie procesi

35. Līgumā būtu jāparedz kārtība attiecībā uz:

- a) izstāšanās dienā Eiropas Savienības Tiesā izskatāmu lietu tiesvedību, kurā ir iesaistīta Apvienotā Karaliste, Apvienotās Karalistes fiziskas un/vai juridiskas personas (tostarp lūgumiem sniegt prejudiciālus nolēmumus). Tiesai arī turpmāk būtu jā saglabā kompetence spriest šajās tiesvedībās, un tās nolēmumiem jābūt saistošiem Apvienotajai Karalistei;
- b) Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās notiekošiem administratīvajiem procesiem, kas attiecas uz Apvienoto Karalisti (piemēram, pārkāpumu procedūras, valsts atbalsts) vai, attiecīgā gadījumā, uz Apvienotās Karalistes fiziskām vai juridiskām personām;
- c) iespēju uzsākt gan administratīvu procesu Savienības iestādēs, gan tiesvedību Eiropas Savienības Tiesā saistībā ar Apvienoto Karalisti (piemēram, pārkāpumu procedūras, valsts atbalsts) pēc izstāšanās dienas par faktiem, kas notikuši pirms izstāšanās dienas, tostarp iespēju Apvienotās Karalistes tiesām iesniegt jautājumus Eiropas Savienības Tiesā;
- d) Savienības tiesību aktu, ar kuriem nosaka finansiālas saistības, un Eiropas Savienības Tiesas spriedumu, kas pieņemti pirms izstāšanās dienas vai tiek pieņemti notiekošā tiesas un administratīvajā procesā, turpmāku izpildāmību.

III.4. CITI ADMINISTRATĪVI JAUTĀJUMI, KURI ATTIECAS UZ SAVIENĪBAS DARBĪBU

36. Līgumā būtu jāietver vajadzīgie noteikumi, kas attiecas uz Savienības un tās iestāžu vai struktūru īpašuma, finanšu līdzekļu, aktīvu un darbību un to personāla (tostarp pensionētā personāla) un viņu ģimenes locekļu aizsardzību, kā paredzēts Līgumos un Līgumiem pievienotajos protokolos (jo īpaši 7. protokolā par privilēģijām un imunitāti Eiropas Savienībā).

37. Līgumā būtu attiecīgā gadījumā jānodrošina, ka Apvienotajai Karalistei tiek nodotas īpašumtiesības uz:

- a) speciālajiem skaldmateriāliem, kas atrodas Eiropas Atomenerģijas kopienas teritorijā un kas patlaban ir minētās kopienas īpašums saskaņā ar Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 86. pantu, kuru lietošanas tiesības patlaban ir fiziskai vai juridiskai personai – publiskai vai privātai – Apvienotajā Karalistē;
- b) Eiropas Atomenerģijas kopienas īpašumu, kas atrodas Apvienotajā Karalistē un tiek izmantots drošības pasākumu nodrošināšanas nolūkā saskaņā ar Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu.

Līgumā būtu arī jāparedz, ka Apvienotā Karaliste uzņemas visas tiesības un pienākumus, kas saistīti ar īpašumtiesībām uz nodoto materiālu vai īpašumu, un jāreglamentē citi jautājumi saistībā ar materiāliem un īpašumu saskaņā ar Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu, jo īpaši drošības pasākumu pienākumi, kas piemērojami iepriekš minētajiem materiāliem.

38. Līgumā būtu arī jāparedz, ka Apvienotā Karaliste savā jurisdikcijā garantēs, ka Savienības iestāžu, struktūru, biroju un aģentūru locekļi, komiteju locekļi, Savienības ierēdņi un citi darbinieki arī turpmāk pilda pienākumus, kas viņiem pirms izstāšanās dienas noteikti ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 339. pantu.

III.5. LĪGUMA PĀRVALDĪBA

39. Ar līgumu būtu jāizveido institucionāla struktūra, lai nodrošinātu līgumā noteikto saistību efektīvu izpildi, ņemot vērā Savienības intereses efektīvi aizsargāt savu autonomiju un tiesisko kārtību, tostarp Eiropas Savienības Tiesas lomu.

40. Līgumā būtu jāietver atbilstoša institucionālā kārtība, kas ļautu pieņemt pasākumus, lai risinātu līgumā neparedzētas situācijas, un iestrādāt līgumā Savienības tiesību aktu turpmākus grozījumus, ja tas vajadzīgs līguma pareizai īstenošanai.
41. Līgumā būtu jāietver noteikumi, kas nodrošina strīdu izšķiršanu un līguma izpildi. Proti, tiem būtu jāaptver strīdi saistībā ar turpmāk minētajiem jautājumiem:
- Savienības tiesību aktu turpmāka piemērošana;
  - pilsoņu tiesības;
  - citu līguma noteikumu, piemēram, finansiālā norēķina vai institucionālās struktūras pieņemto pasākumu neparedzētu situāciju risināšanai, piemērošana un interpretācija.
42. Šajos jautājumos būtu jā saglabā Eiropas Savienības Tiesas jurisdikcija (un uzraudzības funkcija, ko pilda Komisija). To līguma noteikumu piemērošanai un interpretēšanai, kuri neattiecas uz Savienības tiesību aktiem, alternatīva strīdu izšķiršana būtu jāparedz tikai tad, ja tā garantē neatkarību un objektivitāti, kas ir līdzvērtīga tai, ko garantē Eiropas Savienības Tiesa.
43. Līgumā būtu jāparedz, ka ikviena līgumā minēta atsauce uz Savienības tiesību jēdzieniem vai noteikumiem ir jāsaprot kā tāda, kas ietver Eiropas Savienības Tiesas judikatūru šādu jēdzienu vai noteikumu interpretēšanā pirms izstāšanās dienas. Turklāt, ja konkrētiem līguma noteikumiem paredz alternatīvu strīdu izšķiršanu, būtu jāietver noteikums, saskaņā ar kuru, interpretējot šādus jēdzienus un noteikumus, ir jāņem vērā Eiropas Savienības Tiesas turpmākā judikatūra pēc izstāšanās dienas.

IV. SARUNU RISINĀŠANAS PROCEDŪRA

44. Atbilstīgi 27 dalībvalstu valstu vai to valdību vadītāju, kā arī Eiropadomes un Eiropas Komisijas priekšsēdētāju paziņojumam šīs sarunu norādes izveido detalizētu kārtību, kas reglamentē attiecības starp Padomi un tās darba sagatavošanas struktūrām, no vienas puses, un Savienības sarunu vedēju, no otras puses.
45. Savienības sarunu vedējs risinās sarunas ar Apvienoto Karalisti, nepārtraukti koordinējot un uzturot pastāvīgu dialogu ar Padomi un tās darba sagatavošanas struktūrām. Šajā ziņā, pilnībā ievērojot Līgumos noteikto iestāžu līdzsvaru, Padome un Pastāvīgo pārstāvju komiteja, kam palīdz 50. panta darba grupa, sniegs norādījumus Savienības sarunu vedējam, ņemot vērā Eiropadomes nostādnes un saskaņā ar sarunu norādēm.
46. Savienības sarunu vedējs savlaicīgi apspriedīsies ar Padomes darba sagatavošanas struktūrām un ziņos tām. Šajā nolūkā Padome pirms un pēc katras sarunu sesijas rīkos 50. panta darba grupas sanākumi. Savienības sarunu vedējs savlaicīgi sniegs visu nepieciešamo ar sarunām saistīto informāciju un dokumentus.
